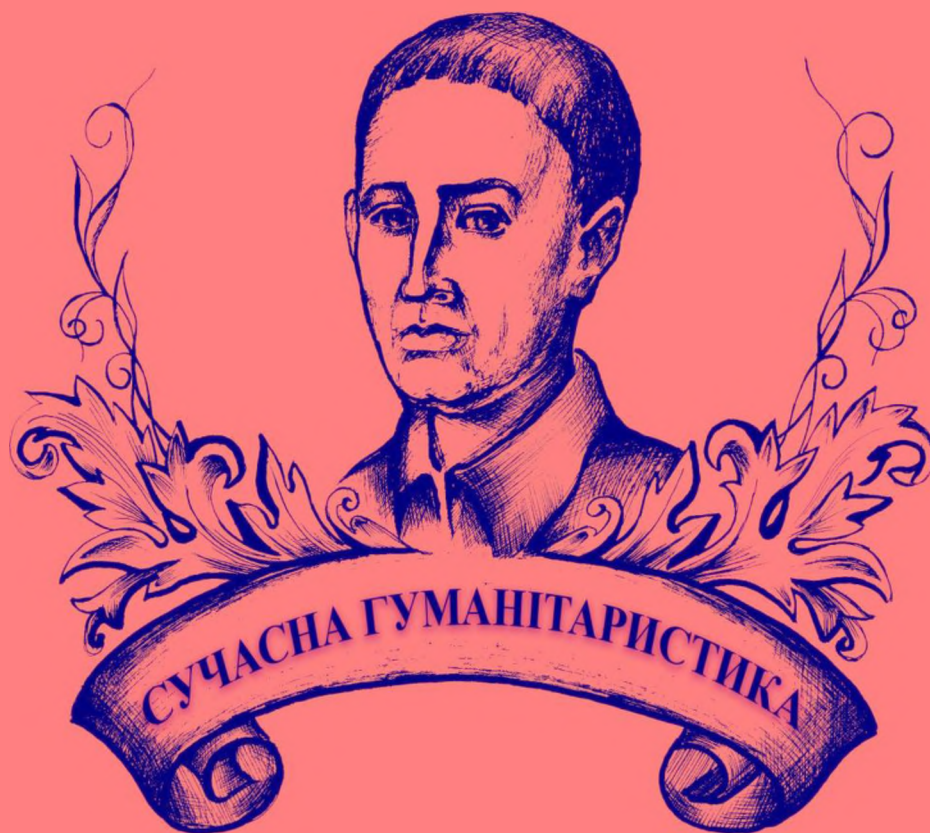

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»

МАТЕРІАЛИ
ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

14 листопада 2017 року

ISSN 2522-4891

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»

Навчально-науковий відділ

МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНА ГУМАНІТАРИСТИКА»

14 листопада 2017 року

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»
(Протокол №3 від 2.11.2017 р.)*

Сучасна гуманітаристика : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 14 листопада 2017 р. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.), 2017. – Вип. 4. – 284 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Андерсоне Рудіте – докт. пед. наук, професор (Латвія);
Василькевич Ярослава – канд. псих. наук, доцент (Україна);
Грекманова Хелена – докт. філософії, професор (Словаччина);
Даценко Людмила – докт. геогр. наук, професор (Україна);
Дзюбенко Олена – канд. біол. наук (Україна);
Животівська Діана – канд. іст. наук (Україна);
Кінцанс Владімірс – докт. філософії, професор (Латвія);
Козій Наталія – канд. екон. наук (Україна);
Коцур Віталій – канд. політ. наук, доцент (Україна);
Мартинюк Тетяна – докт. мистецтвознавства, професор (Україна);
Мірські Анджей – докт. філософії (Польща);
Носаченко Володимир – канд. пед. наук (відповідальний секретар, Україна);
Пангелова Наталія – докт. наук з фіз. вих. і спорту, професор (Україна);
Рик Сергій – канд. філос. наук, доцент (голова, Україна);
Розсоха Антоніна – канд. пед. наук, професор (заступник голови, Україна);
Склярєнко Олеся – канд. філол. наук, доцент (Україна);
Ставицька Анастасія – канд. іст. наук (Україна);
Троян Вацлав – докт. філософії (Чеська республіка).

РЕДКОЛЕГІЯ МОЖЕ НЕ ПОДІЛЯТИ ІДЕОЛОГІЧНІ ПЕРЕКОНАННЯ ТА НАУКОВІ ПОГЛЯДИ АВТОРІВ. ЗА ЗМІСТ, АВТОРСЬКУ ПОЗИЦІЮ ТА ДОСТОВІРНІСТЬ НАВЕДЕНИХ У СТАТТЯХ ФАКТІВ, ЦИТУВАНЬ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСУТЬ АВТОРИ.

ISSN 2522-4891 (online)

© Навчально-науковий відділ
© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

УДК 348:373.091.12.011.3.-051:796

Роман Власюк,
викладач кафедри теоретичних основ
і методики фізичного виховання
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
(м. Тернопіль)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ

У статті визначено місце диференційованого підходу в підготовці майбутнього вчителя фізичної культури. Обґрунтовано педагогічні умови його реалізації у процесі викладання спортивно-педагогічних дисциплін.

Ключові слова: майбутній вчитель фізичної культури, професійна підготовка, диференційований підхід.

In the article the place of a differentiated approach in preparing future teachers of physical culture. Grounded pedagogical conditions training future teacher of physical education teaching in a sport's pedagogical subjects.

Keywords: future teacher of physical education, vocational training, differentiated approach.

Реформування системи вищої педагогічної освіти в Україні передбачає одним із пріоритетних напрямків роботи з підготовки всебічно розвиненої особистості майбутнього вчителя.

У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки визначено основні шляхи реалізації завдань, що ставляться перед вищими закладами освіти а саме:

– перебудова та оновлення змісту, форм і методів організації навчально-виховного процесу на засадах, особистісної орієнтації, компетентнісного підходу;

– підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі впровадження досягнень психолого-педагогічної науки, педагогічних інновацій, інформаційно-комунікаційних технологій;

– створення умов для диференційованого підходу [7, с. 12].

Такий стан речей націлює вищі навчальні заклади на підготовку кваліфікованих, компетентних і конкурентоздатних учителів, готових швидко адаптуватись в умовах постійних прогресивних змін.

Аналіз науково-педагогічної літератури виявив зацікавлення науковців питаннями підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах, а саме:

– загально-педагогічні засади організації навчального процесу у вищих навчальних закладах [10];

- упровадження особистісно-орієнтованих технологій навчання та виховання майбутніх фахівців фізичної культури у ВНЗ [1];
- теоретичні та методичні аспекти диференційованого підходу [4];
- теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту [8].
- міжпредметних зв'язків у процесі професійної підготовки учителя [5];
- створення ступеневої системи підготовки майбутніх учителів фізичної культури [3].

На думку переважної більшості науковців: І. Зязюн, Н. Ничкало, С. Сисоєва, Л. Зеленська, А. Черноштан, М. Данилко, Л. Сущенко, Т. Осадча, Е. Нероба суттєвих змін в існуючій системі підготовки майбутнього фахівця можна досягнути через індивідуалізацію і диференціацію навчального процесу.

Незважаючи на достатньо широкий спектр досліджуваних напрямків фахової підготовки майбутніх педагогів недостатньо системних (цілісних) досліджень, які стосуються диференційованого підходу у професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури в циклі СПД. Що спонукало нас до більш глибокого дослідження означеної проблеми.

Метою є дослідити ефективність використання диференційованого підходу під час викладання циклу СПД. Відповідно до мети нами було поставлено такі завдання дослідження:

1. Визначити педагогічні умови професійної підготовки студентів на засадах диференційованого підходу.

2. Експериментально перевірити ефективність використання педагогічних умов у підготовці майбутнього вчителя фізичної культури на засадах диференційованого підходу у ході вивчення СПД.

Стратегічним завданням на сучасному етапі розвитку освіти є – гуманізація навчального процесу, засобом якого виступає індивідуалізація і диференціація навчання.

Одним із шляхів впровадження диференційованого підходу у навчальний процес, на думку науковців Н. Волкова [2], І. Унт [9], А. Фурман [11], М. Ишмухаметов [6] є створення відповідних умов для розвитку інтересів та таланту особистості, формування її творчого та інтелектуального потенціалу.

В дослідженні нами було визначено наступні педагогічні умови підготовки студентів на засадах диференційованого підходу у ході викладання СПД:

- мотивація студентів до занять зі СПД шляхом використання диференційованого підходу;

- удосконалення змісту СПД на основі принципу диференційованого підходу;

- використання інтерактивних форм навчання які дозволяють ширше застосовувати диференційований підхід в ході вивчення СПД;

- використання сучасних інформаційних технологій щодо реалізації диференційованого навчання на заняттях зі СПД.

Реалізація поставлених завдань вимагала визначення початкового рівня теоретичної, практичної і фізичної підготовки студентів першого курсу, які

щойно поступили на навчання у ВНЗ. У педагогічному експерименті взяли участь студенти I курсу 2013-2014 н. р. факультетів фізичного виховання у загальній кількості 376 осіб.

Результати дослідження теоретичної і практичної підготовки студентів ми оцінили, як низькі. Лише у нормативах з фізичної підготовки більша половина студенти I курсу показали середній рівень підготовки.

Покращити рівень готовності студентів до майбутньої професійної діяльності можна через використання у навчальному процесі диференційованого підходу.

На заняттях з СПД ми намагалися мотивувати студентів шляхом формування у них свідомого ставлення до вибраної професії. Під час практичних занять ми навчали студентів максимально доступно пояснювати навчальний матеріал, аргументувати кожне розглянуте питання щодо важливості фізичного вдосконалення учнів. Для цього нами було розроблено систему практичних завдань різного рівня складності які дозволяли студенту не знижуючи якості навчального процесу досягнути поставленої мети. Для прикладу в ході вирішення практичних завдань, з метою знизити страх виконувати вправи перед великою кількістю людей ми пропонували їм виконувати їх з двома або трьома студентами, потім з малою групою в кількості шести чоловік таким чином через декілька занять він уже впевнено працював з цілою групою. Крім того ми широко застосовували систему стимулів і заохочень за ініціативність і творчий підхід у вирішенні завдань котрі ставились перед ними. Головним чином ми прагнули вплинути на емоційну сторону особистості студента через вплив на зовнішні (зміст занять, методи навчання, матеріально-технічне оснащення, психологічний клімат у групі, єдність вимог педагогічного колективу) та внутрішні (якісні зміни в психічному розвитку, форми взаємодії і спілкування з іншими; цілеспрямованість особистості студента) умови його мотивації.

Удосконалення змісту СПД на основі принципу диференційованого підходу, як одна з наступних умов, нами здійснювалось через розробку інструментарію диференціації навчання, яка буде реалізовуватись враховуючи індивідуальні особливості студентів.

Вирішення поставленого завдання ми реалізовували через розробку тестових та практичних завдань. Відповідно до тем теоретичних блоків вони були поділені за рівнями складності. Такому ж поділу на рівні піддавались завдання практичного блоку та самостійної роботи. Такі умови дозволяли студентам вибирати завдання відповідно до свого рівня теоретичної практичної чи фізичної підготовки на момент здачі модульного контролю чи тесту і дозволять кожному з них знаходитись в поступальному русі щодо вимог які ставлять перед ними а також в плані свого професійного зростання.

Як одна з умов підготовки майбутніх вчителів фізичної культури нами виділено інтерактивне навчання. Інтерактивні технології навчання нами здійснювалось під час викладу лекційного матеріалу у формі інтерактивної лекції. Для її підготовки нами було розроблено відповідне навчально-методичне забезпечення:

- мультимедійний підручник;
- електронний конспект лекцій;
- презентації версії курсу у форматі PowerPoint.

У підготовці майбутнього вчителя фізичної культури основним видом діяльності є рухова, тому важливим є використання технологій інтерактивного навчання і на практичних заняттях. Такі заняття ми проводили з групою студентів яка може налічувати двадцять і більше осіб тому ми пропонуємо використовувати такі їх варіанти: інтерактивні технології кооперативного навчання (групового), а також, ситуативного моделювання.

Наступна умова мала на меті використання сучасних інформаційних технологій. Оскільки підготовка спеціалістів з фізичної культури і спорту, які володіють сучасними інформаційними технологіями і мають можливість постійно отримувати фахову наукову і навчально-методичну інформацію має велике значення для їх професійного зростання.

В ході навчання нами було використано програми SunRay BookReader, SunRay TestOffice для створення електронного посібника та тестів для контролю знань студентів з СПД. З тією ж метою ми використовували базу навчальної платформи Moodle. Студент вирішуючи завдання мав змогу відправити його на перевірку викладачу і отримати оцінку і відповідні зауваження до нього не чекаючи наступного заняття. Крім того він міг обговорити незрозумілі моменти методики вивчення вправ в онлайн-чаті з іншими студентами. Також студентами широко використовувались різного роду записуючі відео пристрої для аналізу техніки виконання вправ.

Наприкінці дослідження нами було визначено успішність групи студентів яка займалась за звичною програмою і група у якій використовувався диференційований підхід. Контроль майбутніх учителів фізичної культури здійснювався за допомогою системи оцінювання, яка передбачає переведення оцінок у шкали ECTS та національну шкалу (табл. 1). Встановлено, що студенти групи де використовувалась звична програма навчання рівень «А» отримали 3%. П'ять відсотків студентів опинились на рівні «В», 11% – рівні «С», 27% – рівні «D», 31 – рівні «E» і 23% студентів даної групи опинились на рівні «FХ».

Таблиця 1

Підсумкове оцінювання студентів (за шкалою ECTS)

Групи	«А» Відмінні	«В» Дуже добре	«С» Добре	«D» Посередньо	«E» Задовільно	«Fх» Незадовільно	«Х» Незадовільно з повт. курсом
Група, яка займалась за звичною програмою	3%	5%	11%	27%	31%	23%	0%
Група, яка займалась з використанням диференційованого підходу	11%	6%	29%	32%	16%	6%	0%

Натомість, визначення загального рівня готовності до професійної діяльності студентів групи в якій використовували диференційований підхід констатує той факт, що він є значно вищим від тієї, що навчалась за звичною методикою. Як ми бачимо з таблиці рівень «А» отримало одинадцять відсотків студентів. Шість відсотків отримали рівень «В», 29% – рівень «С», 32% – рівень «D», 16% – рівень «Е» і 6% студентів даної групи опинились на рівні «FХ».

В ході нашого дослідження було визначено педагогічні умови, які забезпечували професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури. Результати підсумкового контролю свідчать про ефективність використання диференційованого підходу. Так найбільші зрушення відбулись на рівні «С» 29% студентів групи в якій використовували диференційований підхід отримали оцінку «добре», і на рівні «Fх» де лише 6% студентів не склали успішно модуль. На відміну в іншій групі число студентів з рівнем «С» становило 11% і відповідно тих що не склали і отримали «Fх» 23%.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вікторов В. Основні критерії та показники якості освіти. Вища освіта України. / В. Вікторов // 2002. – № 1. – С. 54-59.
2. Волкова Н. П. Педагогіка. / Н. П. Волкова. – Київ : Академвидав, 2007. – 616 с.
3. Волков В. Л. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді. / В. Л. Волков. Освіта України. – К., 2008. – 256 с.
4. Гусак П. М. Теорія і технологія диференційованого навчання майбутніх учителів початкових класів : автореф. дис. д-ра пед. наук : 13.00.01. / П. М. Гусак. – Київ, 1999. – 37 с.
5. Демінська Л. П. Міжпредметні зв'язки у процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури : автореф. дис. канд. пед. наук.: 13.00.04 / Л. П. Демінська. – Луганськ, 2004. – 20 с.
6. Ишмухаметов М. П. Дифференцированный подход к учащимся на уроках физической культуры в 4-6 классах общеобразовательной школы : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.04. / М. П. Ишмухаметов. – М., 1984. – 23 с.
7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nmu.ua/files/strateg_rozv_2012.pdf.
8. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект). / Л. П. Сущенко. – Запоріжжя : ЗДУ, 2003. – 442 с.
9. Унт Т. И. Индивидуализация и дифференциация обучения. / Т. И. Унт. – М. : Педагогика, 1990. – 192 с.
10. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії. / М. М. Фіцула. 3-тє вид. – Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2005. – 168 с.
11. Фурман А. В. Системна диференціація навчання : концепція, теорія, технологія / А. В. Фурман. Освіта і управління. – К., 1997. – Т. 1. – С. 37-67.

ЗМІСТ

ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

<i>Александрова Наталія, Федоренко Світлана.</i> ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЙОГО УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	5
<i>Безуглова Валерія.</i> РОЗВИВАЮЧІ МУЛЬТФІЛЬМИ ДЛЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	10
<i>Білянська Ірина.</i> СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ АУДІОКНИГ	13
<i>Бхіндер Наталія.</i> ІНТЕНСИВНЕ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРИКОРДОННИХ ВІДОМСТВ РЕСПУБЛІЦІ ІНДІЯ	18
<i>Веремчук Олена.</i> ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ	21
<i>Власюк Роман.</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ	26
<i>Євтушенко Олександра.</i> ДІАГНОСТИКА ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	31
<i>Коркош Аліна.</i> ДО ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО УМОВ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	36
<i>Ладика Петро.</i> НАПРЯМКИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ	39
<i>Леміш Вікторія.</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ	42
<i>Литвишко Олена.</i> УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	49
<i>Никоненко Наталя, Переверзева Юлія.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА РОЗВИТОК ДИТИНИ З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	51
<i>Носаченко Володимир.</i> ЕТАПИ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ	55
<i>Огніста Катерина, Огністий Андрій.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ «НОВИХ ІГОР» У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ (НА ПРИКЛАДІ БАДМІНТОНУ)	60
<i>Петрица Петро, Петрица Юлія.</i> САМОСТІЙНІ ЗАНЯТТЯ У ФОРМУВАНІ ОСОБИСТОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТА	65